

Oversier, N. "Kind in Nood"

SAMENVATTING

1) Hoe draagt het doelmatigheidsinitiatief bij aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg op afdelings- en/of instellingsniveau?

- In specifieke noodsituaties zal door het hanteren van de noodkaarten op gestandaardiseerde wijze en volgens de laatste wetenschappelijke normen en richtlijnen zorg geleverd worden aan een van de kwetsbaarste patiëntengroepen binnen de anesthesiologie.

- Het onder stressvolle omstandigheden werken met noodkaarten zorgt voor een eenduidige en bekende werkwijze binnen het behandelend team en bevordert een adequate communicatie binnen het multidisciplinaire zorgteam.

- Door in noodsituaties direct noodkaarten met handleidingen (checklists en beslisbomen) beschikbaar te hebben wordt de kans op fouten door 'humane factoren' beperkt. Dit verhoogt onder stressvolle omstandigheden de veiligheid van de hoog urgente crisiszorg bij het noodlijdende kind.

2) Hoe worden de algemene competenties (o.a. management, organisatie, samenwerken, communicatie, professionaliteit, maatschappelijk handelen) op de werkvloer getraind door het opzetten en uitvoeren van het doelmatigheidsinitiatief?

Met dit doelmatigheidsproject doet de AIOS op alle competentiegebieden ervaring op:

Professionaliteit: de AIOS leert na te denken over situaties waarin zowel de patiënt als de professional erg kwetsbaar zijn en hiervoor toegepaste oplossingen te bedenken en te implementeren. De AIOS onderbouwt dit met bestaande richtlijnen en wetenschappelijke bewijzen.

Organisatie: de AIOS leert een idee uit te werken tot een project, de opzet van het project te plannen en de middelen te organiseren om het project binnen een bepaalde tijd tot uitvoer te brengen.

Management: de AIOS moet een groep mensen aansturen, iets nieuws introduceren en er voor zorgen dat dit in de praktijk geadopteerd wordt.

Samenwerken: de AIOS moet binnen dit project samenwerken met stafleden, anesthesiemedewerkers, verkoever medewerkers, kinderintensivisten, snijdende specialisten, BHV, PDMS team

Communicatie: de AIOS moet het team stimuleren, mede aansturen, verbeteren, enthousiast maken, debriefen, en complimenten geven over het verrichte werk.

3) Hoe kan het doelmatigheidsinitiatief geborgd worden op de afdelingen en/of binnen de instelling?

Op de operatie kamers zullen de noodkaarten beschikbaar zijn, en in de toekomst ook in het PDMS en mogelijk in de vorm van een app. Daarnaast zal dit ook beschikbaar zijn op de verkoever, op de kinder IC (PICU) de kinderafdeling en de SEH. De noodscenario's en het gebruik van de noodkaarten zal in simulatietrainingen geoefend worden. Tevens kunnen deze oefeningen het team al gaan voorbereiden op het werken in de toekomstige nieuwbouw-OK's.

Instelling: MUMC+, afdeling Anesthesiologie

Probleemstelling:

Het managen van acute situaties is onderdeel van het anesthesiologisch en intensivistisch vakgebied. Regelmatig voorkomende en ongecompliceerde situaties zullen geroutineerd aangepakt worden. Sommige spoedsituaties komen echter minder frequent voor en zullen zich in de gemiddelde anesthesiologische ervaring slechts enkele malen voordoen. Onder zulke omstandigheden kan het moeilijk zijn om details van alle feiten, beslismomenten en behandelingen te reproduceren. Het voorkomen van deze omstandigheden bij kinderen brengt een extra moeilijkheidsgraad met zich mee. Het is bewezen dat het gebruik van 'critical events checklists' en heldere algoritmes onder deze omstandigheden een waardevolle ondersteuning bieden en tot beduidend betere uitkomsten leiden. In industrieën waar veilig werken een zeer hoge prioriteit kent is het werken met dit soort checklists zeer gebruikelijk en hebben deze hun waarde bewezen. Geïnspireerd door deze voorbeelden willen we voor een reeks minder frequent voorkomende doch tegelijkertijd ook hoogdringende situaties, het werken met 'critical events checklists' introduceren in onze anesthesiologische, intensivistische en eerste hulp praktijk.

Doel van het initiatief:

Doelen van dit initiatief:

- Continue bewustzijn van het risico op kritische momenten tijdens anesthesie voor kinderen, maar tevens ook het bewust zijn van de aanwezigheid van cognitieve hulpmiddelen voor deze situaties
- Directe beschikbaarheid van 'critical events checklists' en werkbare stroomdiagrammen op de operatiekamer (en ziekenhuisplaatsen waar kritisch zieke kinderen behandeld worden) – de Kind in Nood kaarten - als cognitief ondersteunend hulpmiddel en hulpmiddel bij de optimaal kwalitatieve behandeling op belangrijke beslismomenten;
- Verhogen van de veiligheid binnen de anesthesiologische praktijkvoering
- Op eenduidige wijze werken tijdens acute situaties

Plan van aanpak:

De Europese Society of Anesthesiology (ESA) en de Amerikaanse Society of Pediatric Anesthesia (SPA) hebben ieder noodkaarten voor kinderen ontwikkeld. Per kaart wordt een noodsituatie geschetst en middels een checklist kan de therapie met medicijnen en doseringen gestart worden. Thema's zijn onder andere anafylaxie, bradycardie, moeilijke luchtweg en hypotensie.

De kaarten zijn vanwege het Engels niet voor iedereen leesbaar. Daarnaast worden niet alle medicijnen in Nederland gebruikt en wijken enkele behandelingen af van Nederlandse richtlijnen.

Wij hebben de SPA en ESA kaarten vertaald en richtlijnen van de Advanced Pediatric Life Support (APLS), de Nederlandse Reanimatie Raad, de Sectie Kinderanesthesie NVA en de LPA8 (Nederlandse ambulance richtlijnen) en bruikbare Nederlandse medicijnen erin verwerkt. Daarnaast zijn er kaarten toegevoegd, zoals medicatie doseringen, de opvang van neonaten bij spoedkeizersnedes, spoedtelefoonnummers van alle urgente kinder-medebehandelaars in het MUMC, en de plaatssituering van uniek urgentiemateriaal.

Elke kaart heeft een andere kleur, logisch sorteersysteem en snel leesbaar format. De belangrijkste problemen in maximaal 30 kaarten aangekaart om het overzicht in spoedsituaties te behouden.

De kaarten werden aan de staf en AIOS anesthesiologie, anesthesiemedewerkers, verkoever-medewerkers, kinderintensivisten en APLS-instructeurs gepresenteerd.

Gepastificeerd worden ze beschikbaar gesteld aan alle operatiekamers, de verkoever, de kinder-IC, kinderafdeling, de SEH en het simulatiecentrum. In de toekomst volgt er een digitale versie vanuit het PDMS systeem op de operatiekamer en, indien mogelijk, een app.

Beoogde resultaten:

Met de directe beschikbaarheid van de Kind in Noodkaarten ('critical events checklists' en stroomschema's) krijgen de anesthesioloog, anesthesiemedewerker en verkoever-verpleegkundigen een waardevol cognitief ondersteunend hulpmiddel. De noodkaarten, met een standaard en overzichtelijk ontwerp, beslaan een serie van belangrijke onderwerpen. Iedere kaart weergeeft bondig en gericht de kernproblemen, de benodigde hulpmiddelen en behandelstappen met een stroomschema. De noodkaarten zullen op iedere anesthesiologische werkplek gedrukt en digitaal beschikbaar zijn.

Met deze noodkaarten worden de volgende doelstellingen beoogd:

- Snelle en makkelijke toegang tot een ondersteunend hulpmiddel tijdens noodsituaties bij kinderen
- Makkelijk te lezen en te volgen stappen
- Verbeterde parate kennis bij betreffende noodsituaties
- Verhoogd vertrouwen van de medewerker tijdens weinig frequent voorkomende situaties
- Verhoogde patiëntveiligheid door adequate behandeling en verminderd behandelingsdelay
- Eenduidig focus van het behandelend team tijdens acute situaties.

Uitgaande van internationale en nationale richtlijnen en afspraken, komen wij tot een

optimale lokale aanpak ter ondersteuning van de beste hulp en snelle adequate behandeling van Kinderen in medische Noodsituaties.

Behaalde resultaten:	<ul style="list-style-type: none">- Alle kaarten van de SPA gecombineerd met de ESA in het Nederlands vertaald- Gecheckt naar de Nederlandse vigerende richtlijnen- Alle medicatie aangepast aan de medicijnen die men in Nederland en het azM in het bijzonder ook gebruikt. <p>Ten tijde van de presentatie zullen de noodkaarten redelijk recent geïntroduceerd zijn. Aan de introductie zal ruimschoots bekendheid gegeven worden bij de beoogde gebruikers. De noodkaarten zullen nog weinig tot niet toegepast zijn.</p>
Borging:	<p>De bekendheid met de noodkaarten en het gebruik van de noodkaarten zal geborgd worden middels de zichtbare aanwezigheid van de kaarten, de regelmatige verwijzing naar de noodkaarten tijdens patiëntenbesprekingen, complicatiebesprekingen en onderwijsmomenten aan zowel AIOS, staf, anesthesiemedewerkers en verkoever verpleegkundigen. Verder zullen de noodkaarten een duidelijke plek krijgen in het simulatie onderwijs.</p> <p>De noodkaarten voor kritieke momenten bij anesthesie voor kinderen zullen uitgebreid worden met een serie noodkaarten voor kritieke momenten bij anesthesie voor volwassenen. Op deze wijze krijgt het gebruik van cognitief ondersteunende hulpmiddelen een breder draagvlak.</p>
Evaluatie:	<p>Beoogd wordt om op korte termijn de 'leesbaarheid' van het format van de noodkaarten en de bekendheid met de kaarten te evalueren middels een enquête. De toepasbaarheid zal spoedig getoetst worden tijdens simulatiesessies in ons simulatiecentrum. Hierbij zal gelet worden op het bewust zijn van de aanwezigheid van het cognitieve hulpmiddel, de intentie om de noodkaarten te gebruiken en de reductie in major adverse events tijdens simulaties met anesthesiologische kindercasussen. In de praktijk zal aangestuurd worden op een complete reductie in major adverse events bij kinderen.</p>
Rol AIOS:	<p>Ik, de AIOS, heb dit plan initieel opgezet met een stafid. Aangezien het een groot project is, zijn er ook anesthesiemedewerkers met kinderanesthesie als verdieping, een stafid en verkoever medewerkers erbij betrokken.</p> <p>De AIOS heeft mede alle kaarten van de SPA gecombineerd met de ESA in het Nederlands vertaald, gecheckt naar de Nederlandse vigerende richtlijnen, en alle medicatie aangepast aan de medicijnen die men in Nederland en het azM in het bijzonder ook gebruikt. Daarnaast heeft de AIOS het project mee opgezet en initieel de taken verdeeld onder de anesthesiemedewerkers en stafid.</p>
Begeleiding AIOS:	<p>Er zijn bij dit project twee anesthesiologen betrokken waarbij de initiatiefnemer een leidende, begeleidende, motiverende en inhoudelijk controlerende rol heeft en de andere een ondersteunende rol heeft. Het eerste stafid heeft de voortgang van het project geborgd toen de AIOS zich in het perifere jaar bevond. Bij dit project is tevens een kinder-intensivist tevens APLS-instructeur, betrokken voor de medebeoordeling van de medische inhoudelijkheid van de noodkaarten.</p> <p>Ten tijde van de introductie van de noodkaarten bevindt de AIOS zich midden in haar IC-stage en is daardoor zijdelings betrokken bij de introductie. Na de afronding van de IC-stage zal de AIOS wederom een belangrijke rol spelen in de evaluatie van het project zoals bovenstaand beschreven.</p>